

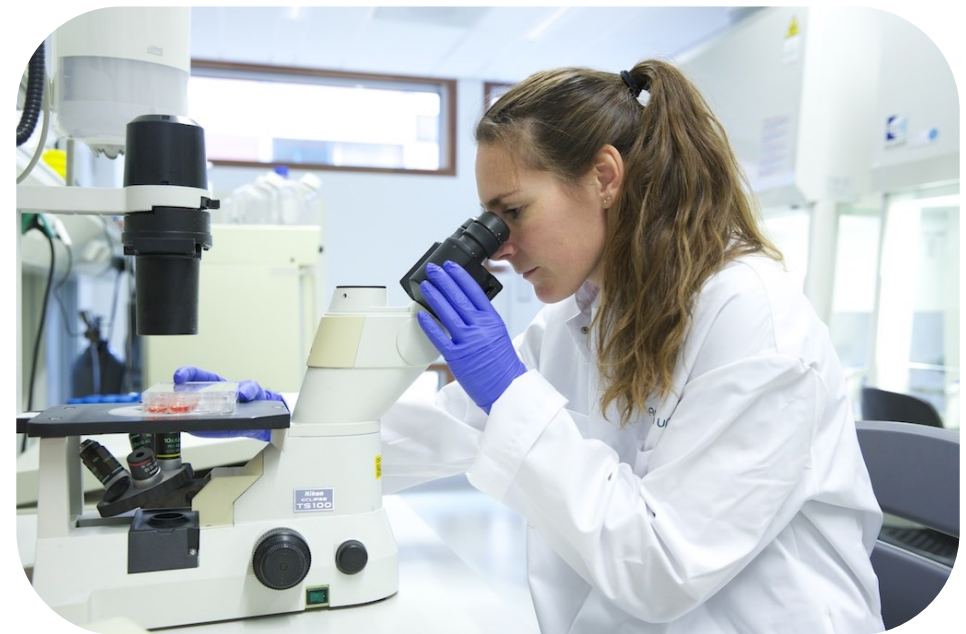
MS Centrum Amsterdam

Jaarverslag 2019

Inhoud

Voorwoord	3
Mensen met MS	4
MS Centrum Amsterdam	6
Onderzoek	7
Publicaties	8
Subsidies	9
Zorg	10
Onderwijs & voorlichting	11
Fondsenwerving	12
Communicatie	13

Voorwoord

We zitten inmiddels al in de tweede helft van 2020 als het jaarverslag van 2019 van het MS Centrum Amsterdam verschijnt. Dit heeft alles te maken met de vreemde wereld waarin we nu leven sinds half maart de coronapandemie ook Nederland trof.

Desalniettemin is 2019 een jaar om toch nog even bij stil te staan.

In 2019 hebben we een ongekend hoog aantal subsidies gekregen voor MS-onderzoek. Dit is bewijs dat men gelooft in ons expertise en goede ideeën voor onderzoek. Dit komt ook tot uiting in het aantal wetenschappelijke publicaties.

In januari 2019 heeft Joep Killestein zijn inaugurele rede ‘Op weg naar precisie’ uitgesproken, waardoor we weer een echte MS-professor in ons huis hebben. In dezelfde maand begon ook onze fondsenwervende campagne. Iedereen die ons onderzoek naar een wereld zonder MS steunt met een donatie via www.zonderms.nl krijgt het mooie MS-magazine thuis gestuurd. Enkele verhalen van mensen met MS uit deze campagne staan in het kort in dit jaarverslag.

Ik ben troost op onze resultaten op zowel het gebied van onderzoek, zorg als onderwijs & scholing van alle onderzoekers, zorgverleners en ondersteunend personeel. Zij zetten zich elke dag weer in voor mensen met MS.

Bernard Uitdehaag

Neuroloog en Directeur MS Centrum Amsterdam

Mensen met MS

Bij MS treden ontstekingen (laesies) op in het hersenweefsel, waardoor beschadigingen ontstaan aan de isolatielaag om zenuwen, het myeline. Daarnaast kenmerkt MS zich door verlies aan hersencellen en uitlopers van hersencellen (zenuwbanen). Hoe de ziekte zich bij elke individuele patiënt ontwikkelt, is in het begin moeilijk te voorspellen. Dit veroorzaakt vaak veel onzekerheid. Hoewel er geen genezing mogelijk is, is MS geen dodelijke ziekte. In Nederland heeft één op de duizend mensen MS, dat betekent ongeveer 17.000 verhalen van mensen met MS. Voor de campagne ZonderMS hebben we een aantal verhalen verzameld en geplaatst in het MS-magazine en op de website www.zonderms.nl.

‘Stoppen als saxofonist was een inktzwart scenario’

Rutger Molenkamp heeft het conservatorium gedaan en daarna jarenlang als saxofonist gewerkt. De muziekwereld was zijn thuis. Door zijn MS moest hij in 2008 stoppen met saxofoon spelen. ‘Toen de saxofoon mij werd afge-

nomen, dacht ik dat ook de muziek van me werd afgenomen. Ik ben gaan zoeken naar andere manieren om de muziek die in mij zit eruit te laten komen. Dat is gelukt!’

‘De heftige terugval in 2011 was een omslagpunt’

Evelyn Jessurun (1976) kreeg in 2001 de diagnose MS. Ze is geboren en getogen in Amsterdam, maar heeft Surinaamse ouders. Evelyn gebruikt geen medicijnen, maar dat betekent niet dat ze geen klachten heeft. Evelyn heeft regelmatig last van haar ogen, van spierspasmes in haar vingers en voeten, gevoelsstoornissen en verlammingen in haar

lichaam, zeker als ze te veel heeft ondernomen. In 2011 kreeg ze een heftige terugval en kon ze wekenlang alleen maar op de bank liggen. ‘Toen ik de diagnose kreeg, be kroop me een soort haast-gevoel. Ik wilde zoveel mogelijk ondernemen en op elk feestje aanwezig zijn. Ik danste veel en gaf vijf dagen in de week dansles naast mijn fulltimebaan. Ik was ook zo dankbaar dat ik nog kon werken.’ Maar de terugval in 2011 was een omslagpunt in haar leven. Ze is beter gaan plannen en maakt nu bewust keuzes in wat ze wel en niet doet op een dag. En wat ze doet, daar geniet ze dan enorm van.

‘Ik probeer altijd de regie weer te pakken’

Ruud van Zijlen (1956) heeft sinds 1982 primair progressieve MS (PPMS). Iemand met deze vorm van MS kent geen periodes van schubs en gedeeltelijk herstel, maar gaat geleidelijk steeds meer achteruit. Ruud is al jaren verlamd tot aan zijn nek en zit in een geavanceerde rolstoel. Zijn huis is aangepast en geautomatiseerd. Met kinbesturing bedient Ruud zijn iPhone en daarmee kan hij alle lampen aandoen, deuren openen en lamellen sluiten. Hij gebruikt zijn

computer met spraakherkenning. In het verleden heeft Ruud te kampen gehad met urineweginfecties, luchtweginfecties, decubitus en slikproblemen. ‘Ik ben alles redelijk te boven gekomen, maar ik moet altijd alert blijven bij klachten. Op een levensbedreigend moment ben ik overgeleverd aan de hulp van de zorgverleners. Daarna probeer ik zo snel mogelijk met de revalidatiearts concrete vervolgstappen in gang te zetten. Op die manier pak ik zelf altijd de regie over mijn eigen leven weer terug.’

‘MS paste niet in mijn agenda’

Elvira Walberg was 36 jaar toen ze in 2007 de diagnose MS kreeg. Ze wilde het niet geloven. In de afgelopen tien jaar is er veel gebeurd. Ondanks een scheiding en een ontslag door haar MS, staat ze positief in het leven. Haar lijfspreuk is: ‘de zon schijnt voor iedereen’. Elvira heeft al verschillende MS-medicaties gebruikt. Het is fijn dat er medicatie is om MS stabiel te houden, maar stabiel wil niet zeggen dat je geen klachten hebt en elk middel heeft bijwerkingen. Het is steeds kiezen tussen je MS stabiel houden met kans op nare complicaties of stoppen met het MS-middel. Lastige keuzes.’

**Meer verhalen van mensen met MS staan op
www.zonderms.nl/verhalen**

MS Centrum Amsterdam

Het MS Centrum Amsterdam behoort tot de wetenschappelijke top drie van de academische MS centra in de wereld. Hier werkt een topteam van MS-deskundigen gezamenlijk aan een wereld zonder MS. Het MS Centrum Amsterdam is een unieke bundeling van onderzoekers en zorgverleners: van gerenommeerde fundamentele onderzoekers tot top behandelaars. Zorg en wetenschap zijn nauw met elkaar verbonden, dat maakt dit centrum uniek. Veel Nederlanders met MS komen naar het centrum voor advies over hun diagnose of behandeling.

Bij het MS Centrum Amsterdam staan zorg voor mensen met MS en onderzoek naar de ziekte MS centraal. Ruim honderd onderzoekers, zorgverleners en ondersteunend personeel van vijftien afdelingen zetten zich dagelijks in voor mensen met MS. Jaarlijks komen er honderden MS-patiënten naar het MS Centrum Amsterdam voor een second opinion (een tweede mening) van de MS-experts. Na het bezoek aan het MS Centrum wordt men verder behandeld bij een ziekenhuis bij hen in de buurt. Voor ongeveer 1.500 mensen met MS is het MS Centrum Amsterdam hun directe behandelcentrum.

Onderzoek

Bij het MS Centrum Amsterdam werkt een groot team van onderzoekers met een grote diversiteit aan MS-expertises. We hebben één gezamenlijk doel en dat is een wereld zonder MS. Hiervoor is veel onderzoek nodig. We moeten de ziekte MS beter begrijpen. We moeten weten hoe ontsteking in de hersenen van mensen met MS ontstaat en waarom zenuwcellen verdwijnen. Pas als we de biologische processen begrijpen die een rol spelen bij de verschillende symptomen van MS, kunnen we behandelingen ontwikkelen die bij alle mensen met MS helpen. Ons onderzoek is onderverdeeld in de drie hoofdthema's.

Ziekteprocessen begrijpen

Wat is de oorzaak van MS.
Hoe ontstaan nieuwe
laesies.
Hoe verloopt de progressie.

Behandeling verbeteren

Wat is de beste
behandeling voor wie op
welk moment.
Hoe monitoren we de
behandeling het beste.

Symptomen verminderen

Hoe kan ervoor gezorgd
worden dat men ondanks
symptomen het leven kan
leiden dat men zelf kiest.

Publicaties

Cijfers 2019

107 publicaties over MS van Amsterdam UMC medewerkers.

7 promoties

Publicatielijst 2019 downloaden kan via: www.vumc.nl/MSpublicatielijst2019

Promoties

Datum	Naam	Titel
03-06	Mike Wattjes	MRI maakt MS-medicatie veiliger
20-06	Claudio Derada Troletti	Voorkomen van ontstekingen in hersenen bij MS
26-09	Oliver Wiebenga	Minder hersenschade door medicijn natalizumab bij mensen met MS
08-10	Anand Eijlers	Cognitieve achteruitgang hangt samen krimp van de hersenschors
31-10	Claudia Sestito	Transglutaminase mogelijke biomarker voor progressie van MS
08-11	Martijn Wijburg	Betere geneesmiddelenbewaking van middel natalizumab bij MS
06-12	Marloes Hagens	Ontsteking in de hersenen bij MS in beeld

Top publicaties gekozen door senior onderzoekers

1/ Validation of mean upper cervical cord area (MUCCA) measurement techniques in multiple sclerosis (MS): High reproducibility and robustness to lesions, but large software and scanner effects
Merlin Weeda et al., *NeuroImage Clinical*, vol. 24, 101962

Hugo Vrenken: ‘Door dit onderzoek kunnen we een belangrijke stap voorwaarts zetten in het gebruiken van een MRI-meting voor afname van zenuwweefsel (krimp) in het ruggenmerg.’

2/ Diagnostic Value of Cerebrospinal Fluid Neurofilament Light Protein in Neurology: A Systematic Review and Meta-analysis
Claire Bridel et al., *JAMA Neurology*, vol. 76, no. 9, pp. 1035-1048

Charlotte Teunissen: ‘Dit is een belangrijk naslagwerk voor het veld, waarin aangetoond wordt dat NfL bij bijna alle neurologische ziekten verhoogd is. Ook wordt aangegeven hoe de verhoging is tussen ziekten onderling en dat er een sterke leeftijdstoename is bij normale veroudering. Deze leeftijdsrelatie is bij verschillende ziekten, zoals MS, niet meer aanwezig.’

3/ Inflammation-induced endothelial to mesenchymal transition promotes brain endothelial cell dysfunction and occurs during multiple sclerosis pathophysiology
Claudio Derada Troletti et al., *Cell Death and Disease*, vol. 10, no. 2, 45.

Elga de Vries: ‘Dit onderzoek geeft nieuwe inzichten in hoe de binnenkant van de bloedvaten in de hersen, hersenendotheel, verandert bij MS. Hierdoor zijn er bij MS langdurige ontsteking en functioneren bloedvaten in de hersenen minder goed.’

4/ Reduced Network Dynamics on Functional MRI Signals Cognitive Impairment in Multiple Sclerosis
Anand Eijlers et al., *Radiology*, vol. 292, no. 2, pp. 449-457.

Jeroen Geurts: ‘Dit onderzoek laat zien dat bij mensen met MS met cognitieve stoornissen het hersennetwerk “vast” lijkt te zitten in een abnormale staat met teveel communicatie tussen gebieden. Deze nieuwe inzichten laat het onderzoeksveld op een totaal nieuwe manier kijken naar het brein en cognitieve stoornissen bij MS. Daarnaast ondersteunen de resultaten de hypothese dat een drastische verandering van het hersennetwerk, de zogenaamde “netwerk collaps”, onderliggend is aan complexe symptomen zoals cognitieve stoornissen bij MS. Met dit netwerk-onderzoek staat het MS Centrum Amsterdam internationaal vooraan in het veld.’

Subsidies

Cijfers 2019

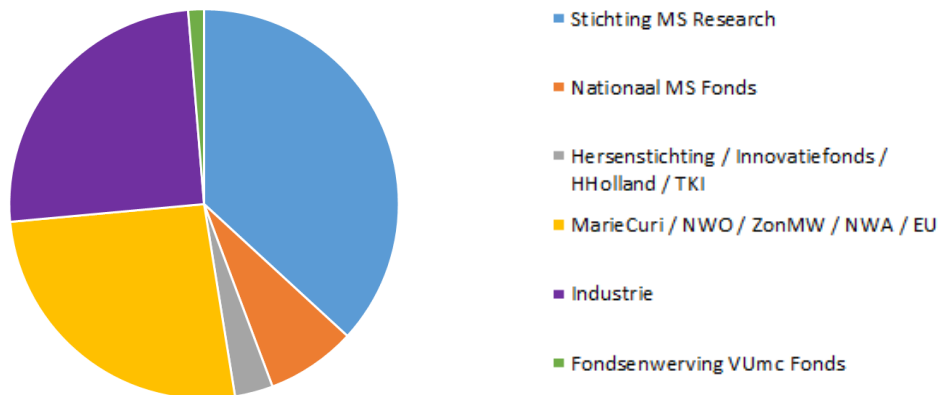

9,8 miljoen euro aan projecten toegekend

37 % Stichting MS Research

25 % Industrie

Een nieuwe financier voor het MS Centrum Amsterdam is het Nationaal MS Fonds. Door het financieren van de MS-MasterclasS, twee MS-fellows en samen met Stichting MS Research het stamceltherapie bij MS onderzoek zorgen zij voor 8 % van de toegekende subsidies. Ook de toekenningen van NWO en ZonMW zijn in 2019 hoog. Onder andere door NWO VIDI voor Gijs Kooij en ZonMW bijdrage voor project Stoppen van medicatie van Joep Killestein en Eva Strijbis.

Het totale bedrag van de toegezegde subsidies is opgenomen in het jaar van de toezegging dwz het totaal van een subsidie bijv. voor periode 2019-2023 is volledig in 2019 opgenomen.

Uitgelicht

Onderzoek om geleidelijke achteruitgang van MS te stoppen

Het MS Centrum Amsterdam van kreeg een subsidie van bijna 1,6 miljoen euro van Stichting MS Research om meer onderzoek te doen naar het beloop van de ziekte MS: waarom gaan mensen met MS steeds verder achteruit? Naast onderzoek naar de biologische processen die de progressie van MS veroorzaken, gaan de onderzoekers ook kijken naar het effect van twee nieuwe behandelingen om de progressie van MS te stoppen.

Stoppen van medicatie bij jarenlang stabiele MS

De afgelopen jaren zijn er voor de behandeling van MS meerdere nieuwe medicijnen op de markt gekomen die zeer effectief zijn, maar ook ernstige bijwerkingen kunnen hebben. Als jarenlang geen ziekteactiviteit te zien is, rijst de vraag bij artsen en patiënten of de behandeling gestopt kan worden. Nieuw onderzoek van neurologen Eva Strijbis en Joep Killestein moet hier een antwoord op geven. Hiervoor hebben ze subsidies gekregen van Stichting MS Research (265 K€) en het ZonMW-programma Goed Gebruik Geneesmiddelen (965 K€).

Gijs Kooij doet onderzoek naar lipiden bij MS

Gijs kan doorgaan met zijn innovatieve onderzoek bij het MS Centrum Amsterdam. Door ontstekingscellen met lichaamseigen stoffen (zogenaamde lipiden) te inactiveren, wil hij voorkomen dat mensen met MS ontstekingen ontwikkelen in het hersenweefsel om zo schade en symptomen te voorkomen. Gijs heeft verschillende subsidies gekregen: Stichting MS Research fellowship, ZonMW VIDI en Marie Curie.

Zorg

Cijfers 2019

1.758 patiënten worden behandeld voor hun MS. Ongeveer 700 van hen komen regelmatig naar het MS Centrum Amsterdam omdat ze MS-medicatie gebruiken.

585 mensen kwamen naar het MS Centrum Amsterdam voor een second opinion.

Uitgelicht

Nieuw Multidisciplinair Spreekuur voor betere en betaalbare MS-zorg

Het MS Centrum Amsterdam, Amsterdam UMC, start met iets nieuws: het Multidisciplinair Spreekuur. Patiënten krijgen een paar weken voorafgaand aan het spreekuur een mail met een vragenlijst. De antwoorden bepalen welke zorgverleners bij het spreekuur zijn. Zo kan er naast de behandelend neuroloog ook een fysiotherapeut of seksuoloog bij het gesprek zijn. MS-neuroloog Brigit de Jong leidt het project. 'Elke patiënt krijgt een spreekuur op maat. Dat maakt de zorg niet alleen persoonlijker en waardevoller, maar hopelijk ook efficiënter en goedkoper.'

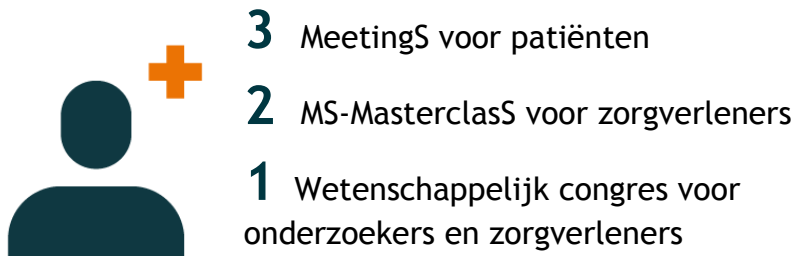
Twee jonge neurologen aan de slag als MS-fellow dankzij het Nationaal MS Fonds

Het verhogen van het aantal in MS gespecialiseerde neurologen in Nederland is belangrijk. Zo verbetert de kwaliteit van zorg voor mensen met MS in heel Nederland. Het Nationaal MS Fonds geeft een subsidie aan het MS Centrum Amsterdam, waardoor per 1 september twee jonge neurologen (Eva Strijbis en Zoé van Kempen) in twee jaar worden opgeleid tot MS-experts.

Onderwijs & voorlichting

Cijfers 2019

Uitgelicht

Wetenschappers spreken over cognitie bij MS in Amsterdam

Donderdag 6 en vrijdag 7 juni vond in het Compagnietheater in Amsterdam een internationaal wetenschappelijk congres over cognitie bij MS plaats. De focus lag op het beter begrijpen van cognitieve stoornissen en hoe ze het beste gemeten en behandeld kunnen worden. Daarnaast werden de implicaties voor mensen met MS op het dagelijkse leven besproken. Het IMSCOGS (International MS and COGnition Society) congres werd dit jaar mede georganiseerd door het Expertisecentrum Cognitie van het MS Centrum Amsterdam.

Drie MeetingS voor patiënten

- Kim Bakker, MS-verpleegkundige: leefstijl
- Neuroloog Brigit de Jong: diagnose en behandelingen
- Revalidatiearts Vincent de Groot: verloop en symptomen

13de MS-MasterclasS voor neurologen

Op donderdag 24 en vrijdag 25 januari werd voor de 13de keer de MS-MasterclasS georganiseerd door het MS Centrum Amsterdam. De MasterclasS is bedoeld voor neurologen en neurologen in opleiding. De kleinschaligheid en praktische aanpak garanderen dat de opgedane kennis na afloop goed toe te passen is in de dagelijkse praktijk. Dit jaar werd de masterclass voor het eerst mogelijk gemaakt door het Nationaal MS Fonds.

Eerste Masterclass Revalidatie bij MS

MS-experts van het MS Centrum Amsterdam organiseerden een tweedaagse masterclass Revalidatie bij MS. Aan de masterclass deden 26 zorgprofessionals mee die geïnteresseerd zijn in MS. De masterclass bestond uit één dag klassikaal onderwijs (dag 1) en één dag interactieve sessies (dag 2).

MS Teaching Cycle en MS Center Day

Op 7 november was er een bijeenkomst van de MS teaching Cycle. Een korte bijeenkomst waarbij twee senior MS-onderzoekers een onderzoeksthema's uitlichten.

Op 10 december hadden we onze jaarlijkse MS Center Day. Onderzoekers presenteren aan elkaar de laatste resultaten. Daarnaast werd er in groepjes gewerkt aan pitches voor fondsenwerving. Natuurlijk was er ook tijd voor een sociale activiteit en voor het maken van een groepsfoto (zie omslag).

Communicatie

Cijfers 2019

- 33** Facebook berichten MSCA
- 12** Online externe media
- 4** Televisie

Onderwerpen die het meeste media aandacht genereerden

Oratie Joep Killestein in januari

Joep Killestein spreekt op 18 januari 2019 zijn inaugurele rede 'Op weg naar precisie' uit als hoogleraar multiple sclerose van Amsterdam UMC.

Naast een mooi interview in de Volkskrant leverde dit veel online media aandacht op, waaronder Medidact.

Radiospot voor Project Y

Samen met Stichting MS Research heeft Bernard Uitdehaag een radiospot ingesproken waarin hij een oproep doet aan alle Nederlanders met MS die in 1966 geboren zijn om zich te melden.

Het aantal aanmeldingen n.a.v. de campagne, die ook bestond uit offline en online reclame, steeg enorm. Het onderzoek Project Y is mogelijk gemaakt door deelnemers van de VriendenLoterij die geormerkt meespelen voor Stichting MS Research, Mission Summit en door particuliere donaties aan het MS Centrum Amsterdam.

Documentaire 'MS' met professor Jeroen Geurts

Vrijdag 22 november ging de documentaire 'MS' in première bij IDFA. Lineke van den Boezem heeft MS en Jeroen Geurts doet onderzoek naar MS. Hun conversatie over de ziekte vormt de ruggengraat van de film die gemaakt is door Suzanne Raes van DocMakers.

Lineke en Jeroen zijn geïnterviewd voor verschillende radioprogramma's en ook is er veel aandacht voor de documentaire geweest in offline en online media.

Studie stamceltherapie bij MS in Nederland van start

Begin november kondigden we aan dat we een subsidie hadden gekregen voor een studie naar het effect van stamceltherapie op het ziekteverloop bij MS.

Naast een interview bij EenVandaag van Joep Killestein werd het ook door andere offline en online media opgepakt. Deze studie wordt mogelijk gemaakt door een subsidie van Stichting MS Research en het Nationaal MS Fonds.

Kort

- **MS Centrum Amsterdam heeft twitter**

Onder de naam @MSCentrum020 wordt nieuws vanuit het centrum gedeeld.

- **Expositieruimte met een link naar MS**

De MS-gang van de polikliniek neurologie mag gebruikt worden voor kunst met een link naar MS. In 2019 hebben er twee exposities gehangen: foto's van hersenen gemaakt met een microscoop van MS-onderzoeker Alwin Kamermans en sociaal geëngageerd kunstproject van Artist Educator Iris Jousma.

Fondsenwerving

Cijfers 2019

130 duizend euro aan donaties

599 donateurs

Uitgelicht

Campagne gestart voor een wereld zonder MS

Met de overhandiging van het eerste exemplaar van het MS-magazine is de nieuwe fondsenwervende campagne Zonder MS van het MS Centrum Amsterdam gestart. Directeur van het MS centrum, Bernard Uitdehaag, gaf het eerste exemplaar aan gasthoofdredacteur en MS-patiënt, Evelyn Jessurun.

Het MS-magazine wordt naar mensen gestuurd die €10,- of meer overmaken via de campagnewebsite www.zonderms.nl. In het MS-magazine en op de website staan verhalen van mensen met MS en van onderzoekers.

Rokjesdagloop 2019 was wederom een groot succes

Zevenhonderd mannen en vrouwen deden op zondag 31 maart mee met de Rokjesdagloop. Vanaf het Amsterdam Science Park wandelden ze 5, 10 of 15 km Walk4MS langs de prachtige natuur het Nieuwe Diep, Flevopark en Amsterdam-Oost. Een kwart van de deelnemers had een actiepagina gemaakt waarmee geld werd ingezameld voor Stichting MS Research, geormerkt voor onderzoek van het MS Centrum Amsterdam. Daarnaast kon er ook bij de inschrijving gedoneerd worden. Op het einde van de dag werd de opbrengst van € 34.014 bekend gemaakt.

€ 5.000 voor onderzoek naar MS

Marinus Moolenburgh (rechts) overhandigde samen met Niels van Buren van Mission-Summit een cheque van € 5.000 aan neuroloog Joep Killestein. Marinus kreeg in maart 2019 de diagnose MS. Marinus en zijn vrouw werden onlangs allebei 50 jaar en vroegen een donatie voor MS-onderzoek als cadeau. Bedankt vrienden en familie van Marinus en Michelle!

Sandy Krijnen lanceert boek over MS en gezonde leefstijl

Dat is de titel van het boek van Sandy Krijnen op zaterdag 5 oktober gelanceerd bij strandpaviljoen Parnassia aan Zee (Bloemendaal aan zee). In het boek beschrijft Sandy Krijnen hoe haar leven met MS eruit ziet. Daarnaast wordt het Leefstijlhuis uitgelegd. De grote vraag is; wat heeft het lichaam nodig om gezond en fit te blijven? De opbrengst van het boek van Sandy is bestemd voor onderzoek naar de oorzaak van MS van het MS Centrum Amsterdam.

MS Centrum Amsterdam

Steun ons onderzoek naar een wereld zonder MS

Elke dag krijgt iemand in Nederland te horen dat hij of zij multiple sclerose (MS) heeft. Dit zijn veelal jonge mensen. Hun toekomstplannen spatten uiteen. Daarvoor in de plaats komt onzekerheid; kan ik blijven werken, kan ik een gezin beginnen en zit ik over 5 jaar in een rolstoel? Terechte vragen. MS tast het centraal zenuwstelsel aan waardoor steeds meer lichaamsfuncties uitvallen.

Bij het MS Centrum Amsterdam doen we onderzoek, zodat mensen met MS kunnen leven zonder dat de MS hun leven bepaalt. Zolang we niet begrijpen welke biologische processen een rol spelen bij MS, komt er geen behandeling die zorgt voor MS zonder beperkingen.

Steun ons onderzoek, steun een wereld zonder MS!

Doneer op www.zonderms.nl of op NL46INGB0000004818 t.n.v. VUmc Fonds o.v.v. ZonderMS.

Contact

Bureau MS Centrum Amsterdam

Amsterdam UMC - locatie VUmc

Polikliniek neurologie

Postbus 7057

1007 MB Amsterdam

T: 020-4449088

E: bureaumscentrum@vumc.nl

W: www.mscentrumamsterdam.nl

F: www.facebook.com/mscentrumamsterdam

T: www.twitter.com/MSCentrum020